Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Scala coeli

Johannes <Gobi, Iunior>

[Straßburg], 1483

De advocata

urn:nbn:de:bsz:31-106862

Visual Library

iterrogaſſet· quis ſum ego· rn̄dit
verax· Tu es ſpmea· ⁊ om̄s iſti ſūt
ſites tui tūc iuſſus ē dētibꝰ ⁊ vn-
guibꝰ lamari ⁊ expelli de regiōe
illa·

De Adulterio

Adulteriū mlta mala facit·
Prio em̄ eſt demōis ſacri
ficiū· Legitur ꝙ cū beatꝰ An-
dreas ꝯcubinā cuiuſdā ꝑpoſiti cō
uertiſſ; tradidit ei Euāgeliū i me
moriā paſſionis xpi ⁊ vt pc̄tm̄ ar
dentiꝰ vitar;· Qz vō vxor ꝑpoſiti
adhuc hr̄et eā ſuſpectā· tradidit
eā ribaldis vt cū ea ꝯpleret vicia
Cū aūt duo veſtes eiꝰ frāgerent
⁊ vi vellēt eā opprimē· ſubito ipa
clamāte ad dm̄ mortui ceciderūt
Cū aūt vxor ꝑpoſiti ſe balnearet
cū vno adultero a diabolo ſuffo-
catur· Mlr āt liberata fuit ⁊ cōfor
tata ꝑ āgelū rogabat deū vt eos
ſuſcitar; a mortuis ⁊ narraret q̄n
tū erat odibile a dō adultij pc̄tm̄
Qua exaudita ⁊ illi reſuſcitati icl
ꝑent clamaē ꝙ adulteriū erat ſa
crificiū dmōis· in q° furtū ꝑiuriu;
⁊ duo carnis vicia ſūt offerebātur
demoni i vituꝑiū dei· Scdo eſt
adulterāti obꝓbriū· Dicitur ꝙ q̄dā
ſcūs fuit ſet q̄ hūit vxorē adulte-
ra;· deduxit eā ad q̄nda; fōtem ⁊
dixit ei· Si es adultera rogo dm̄
vt iſta aq̄ frigida ꝯburat manꝰ tu-
as· ſi n̄ rogo vt maneat i ſuo eſſe
Qū aūt itra aq̄m poſuiſſ; manꝰ· ſi-
cut ab igne retraxit ꝯbuſtas· ſua;
g° ꝯfuſionē ferre n̄ valēs· fecit in
terfici virū ſuū· q̄ vero ꝑ iuſticia
paſſus fuit cepit facere miracla

vxore icredula ꝑmanēte ⁊ aſſerē-
te ꝙ n̄ credēt niſi anus ſuꝰ canta
ret· qd̄ ⁊ fcm̄ ē in cōfuſione; ſui ⁊
reuelatōz pc̄ti· Tercio ē demōis
mediū· Quidā hn̄s pulcerrimam
vxorē mane ſurgēs iuit ad nego-
cia ſua· qd̄ vicinꝰ ꝑcipiēs ad vxo-
rē ꝓximi ē ingreſſus· q̄ ꝯgnita ſta
tim exiuit· Rediēs aūt vir eiꝰ dū
ꝯfabularetur cū vxore ipe ꝯgnouit
ꝙ ab alio q̄ꝫ a ſe fuerat violata· q̄
flens rogabat dm̄ vt ſuā iuſticia;
oſ̄nder; ſuꝑ illū q̄ maculauerat le
ctū ſuū· Cū āt adulter vell; ingre
di eccliā;· ſubito a demone eſt ar
reptꝰ· Cū āt cu; capite ꝑcuterēt la-
pides ſubito expirauit· Quarto
ē mortis ſuppliciū· Dicitur ꝙ q̄da;
rex hūit vxorē adulterā· Cū āt re
quirēt ꝯſiliū q̄ puniret pena· rn̄-
dit q̄dā ſapiēs· In domo mea erat
nidꝰ ciconiar;· Cū aūt femella adl
terata fuiſſ;· ⁊ eiꝰ maſculꝰ adulte
riū ꝯgnoſcēs ipa; ſubito iterfecit
Si g° natura īfert mortē adulte
ranti q̄d d; facē rō q̄ plꝰ ſeꝑata
a carne eſt·

De Aduocato

Aduocatꝰ mlta mala facit
⁊ mlta ipis accidūt· Prio
eſt eterna dānatio· Dicitur
ꝙ q̄dam princeps fuit viſus i pe-
na iferni vbi i q°da; loco erāt ol-
le plene auro liq̄fcō· In medio āt
erat balneū feruētis auri· i q° ipe
balnebatur ⁊ cruciabatur clamans·
Venite aduocati mei qui viliorēs
eſtis q̄ꝫ meretrices vendentes vi
liorem partem· vos aūt meliorem

¶ Item viliores vſurarijs qui lu-
crant' in tempalibus· vos aũt ſa-
pientiam ⁊ intelligẽtiaꝫ vendidi
ſtis· viliores eſtis om̃i creatura
empti xp̃i ſanguine cuꝫ res vene-
rabiles exhibueritis ad omnẽ in-
iuſticiã· ¶ Item ad idem· Quidaꝫ
habuit filium et venit cum eo ad
q̃ndam ſapientem · ⁊ dixit ei· Dñe
paup ſum ⁊ vellem ditari· ⁊ quia
aduocati ſumme ditãtur· ſi conſu-
litis vellem filiũ meũ fieri aduo-
catũ· Cui ſanctꝯ ſenex r̃ndit · Qui-
cũqꝫ fit aduocatus ſtatim poit ſi
bi ad collum vnaꝫ ſcalam duode-
cim graduũ· qua mediãte deſcen
dit ad damnatõnem eternã· Cuiꝯ
latera ſũt honoꝛ ⁊ auaricia· et pri
mus gradus huiꝯ ſcale eſt· nõ ſub
uenire miſeris· quia qui non ſub-
uenit tollit· Scd̃s gradus eſt iiu
ſtam cauſam ſuſcipe ⁊ defendere
deſpatam· Tercius gradus eſt ſu
ſtinere cauſam quaꝫ in ꝓceſſu co-
gnoſcit iniuſtam· Quartus eſt in-
ducere ad ꝯpromiſſum qñ ſciunt
iniuſtam cauſam· Quintus eſt per
ignoꝛãtiam vel negligentiaꝫ ꝑdẽ
cauſam iuſtam vel deteſtandam ·
Sextus eſt imoderatum lucrum
accipe · Septimus eſt obtinẽ iniu
ſtas dilationes· Octauus eſt odiũ
ꝯtra aliam ꝑtem· Nonus eſt fta
allegatio teſtiuꝫ inſtrumẽtoꝝ vel
legum· Decimus eſt venditio ſcie
Undecimus eſt inanis gl̃ia· Duo
decimꝰ eſt infidelitas· Et ideo cũ
iſti talibꝰ malis ſint onerati cõſu

lo tibi ꝙ damnatõnẽ eternã non
ꝑponas ſaluationi anime filij tui
¶ Scd̃o eſt eccl̃ie deſtructoꝛ· Le-
gitur ꝙ quidam aduocatus moꝛ-
tuus poꝛtabatur ad eccl̃iam· Cuꝫ
aũt eſſꝫ iuxta poꝛtam eccl̃ie poꝛte
clauſerũt ſe· nec poterant ip̃m in-
troducẽ ad eccl̃iam· Cum aũt qui
dam ſanctus rogaret deum vt re
uelaret cauſam huiꝰ· appuit bea-
tus Petrꝰ ⁊ dixit· Iſti ſunt d̃ſtru-
ctoꝛes eccl̃ie ⁊ plus nocẽt eccl̃ie
ꝙ̃ raptoꝛes om̃s vniꝰ terre· q̇ au-
ferũt p̄ꝛelationẽ a iuſto ⁊ a bono
⁊ dant alteri indigno· Plꝰ nocẽt
eccl̃ie ꝙ̃ demones· quia omẽs illi
non pñt facere ꝙ regimen eccl̃ie
ſubderetur ſeruo diaboli ⁊ ꝑ ꝯñs
diabolo· ſed hoc facit malꝰ aduo-
catus· fideles expellit ⁊ introdu-
cit demones· machinaꝫ fregit ad
deſtructõneꝫ eccl̃ie ⁊ tanꝙ̃ ſagit-
tarij demonis cum arcu falſitatis
veritati nocꝫ· Peioꝛ eſt vel eq̃ ma
lus ſicut hereticus· Naꝫ ille coꝛ-
rumpit fidem· Iſte opa fidei· ille
peccat ignoꝛãter credẽs ſe bene
credere· iſte ſciẽter· quare nõ eſt
dignum vt tales bñficia eccl̃ie re
cipiant· ¶ Terciũ eſt lingue p̄ꝛeci
ſio· Dñ in ſaxonia quidã nomiatꝰ
aduocatꝰ moꝛtuus eſt· cuiꝰ ligua
nõ eſt inuenta in oꝛe eius in hoꝛa
moꝛtis· ¶ Quartũ eſt mĩe dei de-
priuatio· Dñ iacobꝰ d̃ vitriaco di
cit ꝙ quidam aduocatꝰ in moꝛte
exñs petebat a deo inducias pe⁊
tendi· tũc vox audita ẽ· aduocatꝰ

ſumme ſimilis eſt demonī· quia ſi
cut ille vult litigiū ⁊ odit pacem
ſic tu in cauſꝭ inducias nō dediſti
niſi vt aduerſarium grauitate tē·
poris fatigares· q̄re vade ad tuuz
ſitez· q̄ꝛ non es dignus mia· ⁊ tūc
mortuus eſt ⁊ a demonibꝰ depor·
tatus· ¶ Quintū eſt ꝓximi decep
tio· Duo hoīes tradiderūt cuidaz
mulieri depoſitum· cū iſta ↄditio
ne ꝙ nulli reddēt niſi ambo eēnt
ſimul ꝓceſſu tempꝛis· alter acceſ·
ſit ad eam· quā verbis decipiens
recipiebat depoſitum· Cum autez
ſecūdus veniſſz poſt multos dies
requiſiuit pecuniā traditam· que
ſtupefacta ad vnū aduocatum ac
ceſſit· tūc ille dedit talē reſpōſiōz
Jn pactis eſt ꝙ ſimul ambo debe·
atis eſſe qn̄ reddetur depoſitum·
⁊ ideo adduc ſociuz tuū ⁊ reſtitue
tur tibi· Qui nō potuit adducere
ſocium· q̄ꝛ iam depoſitum habue·
rat· ¶ Sextum eſt pc̄tōꝝ cumu·
latio· Quidam aduocatꝰ ſolēniſſi·
mus intrauit ordinem ciſtercien·
⁊ facto ꝓcuratore moāſterij oīs
cauſas ꝑdebat· Cum autē interro
gaſſent eum monachi q̄ eſſz racio
q̄re oīs cauſas ꝑderet ex qͦ eſſet
in monaſterio· cū iam nullam per
didiſſet cauſam exn̄s in ſeculo· re
ſpondit· Qn̄ iam eraz in ſeclo vte
bar mendacijs ⁊ fallacijs· ⁊ ideo
lucrabar mūdi ꝑtem· Qꝛ vero di·
miſi mundū ⁊ adheſi veritati· nō
eſt mirum ſi perdo ea q̄ ſunt falſi
tatis· ¶ Septimū eſt i morte in·

fatuatio· Legitur ꝙ q̄dam aduo·
catus iacebat in lecto egritudis
dum eukariſtia ſibi p̄ſentaretur·
dixit· volo vt iudicetur an debeā
recipe an non· Cum aūt ſacerdos
moneret eum ad pn̄iam· dixit· ap
pello· tunc diabolus accedēs ſuf
focauit eum· ¶ Jtem ad idē· Ad
uocatus q̄dam tante ſupbie erat
ꝙ vix loq̄batur cū hominibus· ⁊ hͦ
ꝓpter ſubtilitatē ſuaz· qui diuino
iudicio ad tantā deuenit miſeriā
ꝙ infirmatus venientibꝰ ad viden
dum eū dicebat ſe eſſe cattuz po·
nendo ſe ſubtꝰ ſcamnū ⁊ bancas·
¶ Jtem ad idem· Quidā aduoca·
tus tempe cariſtie ne audiret vo
ces paupuz acceſſit ad q̄ndaz he·
ditatem ſuā iuxta aquaz vbi nec
defuit ppls clamans fame opp̄ſ·
ſus· quoꝝ voces cū audiret rn̄dit
Nō durabo cū iſtis canibus· ⁊ fe
cit poni menſam i alia camera· et
ſtatim quidā armatꝰ in porta pul
ſauit ⁊ dixit· nūcius dei ſum ⁊ vo·
lo loqui cū dn̄o veſtro· ⁊ ſtatim ꝗ
uꝰ de mādato dn̄i aſſerēt euz ibi
non eſſe· ait· mētiris· jn illa came·
ra ſe abſtulit ne audiret voces
paupeꝝ · ⁊ nūc cito eū vt ↄpareat
coram deo reddē rōnem de ↄmiſ·
ſis · ⁊ ſtatim īfirmabatꝰ ⁊ exhorta
batur ab amicis vt cōfiteatur· rē
nuit· ⁊ finaliter ad eternā dānati
onē ꝑuenit· ¶ Jtem ad idē· jtez
ruſticus quidam aduocatū roga·
uit vt doceret eum quid eſſz meliꝰ
v̄bū iuris ⁊ ille daret par anſeꝝ·

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

tūc aduocatus· Dn̄e non eſt verū
Cum aūt petēt ab eo qđ ꝓmiſiſſʒ·
reſpōdit ruſtic⁹·dn̄e non ē verum

De Ambitione·

AMbitio multa mala fa-
cit·Primo ē virtutuʒ eua-
cuatiua· Dixit alexander
cuidaʒ Comiti ſuo·Heu ꝙ terribit
pena eſt pena ambitioſi· Naʒ nō
reſpicit deū· non ſe·non alios·ſed
ꝑ infinita ꝑicula ad dignitatē ꝑ-
uenit· Vn̄ ſi ptes mūdi eēnt miſer
rim⁹ eſſem cū vno adhuc potitus
non ſim· Scđo eſt ꝑictoꝝ ar-
matiua·Legit᷑ ꝙ fuit dictū alexā
dro ꝑ q̄ndam ſapiētem· ſi de⁹ ſꝫm
habitum corporis tui animi volū
tatem parem feciſſʒ orbis te non
caperet· ſed fatuus eſt qui videt
arbores creſcē· ʒ vna hora extir
pare nō timet·Stultus eſt q̄ fru-
ctus expectat ſiluaꝝ ʒ altitudies
non timet·vide ne dū ad cucumē
ꝑueneris decidas ad radicē·Nā
leo fortiſſimus beſtiaꝝ vermium
eſt pabulū·Si de⁹ es tribue mor-
talib⁹ beneficia ʒ noli defraudaē
coꝝ bona ·Si hō ſꝑ cogita tu q̄d
es· Tercio ē religionis corrup-
tiua· vnde cū a quodam ſancto vi
ro fuiſſʒ interrogatuʒ vt dicēt v̄-
bum edificatōis·rn̄dit· attende
ad rubedinē religionis q̄ eſt am-
bitio ·Naʒ ambitioſus ſꝑ timid⁹
eſt ʒ timʒ ne dicat vel faciat qđ i
oculis hoim diſpliceat·hoēſtateʒ

mentitur·huilitatē ſimulat·cūctis
adulatur· cūctis inclinat· oim eſt
ſeruus ʒ retributarius·ʒ grādem
intra ſe pugnam hʒ· Quarto ē
paupeꝝ depauꝑtiua· Vn̄ legit᷑ in
libro judicū·ꝙ om̄s arbores fece
rūt capitlm ſimul ʒ voluerūt eli-
gere regem·Qꝛ vero ficus hēbat
fruct⁹dulciſſimos ipam voluerūt
hēe vt vngē regē·Et qꝛ i regimie
oportebat dimittē dulcedinē fru
ctuū·noluit·venerūt ad vitem·et
illa etiā noluit· tercō venerūt ad
ramnū q̄ ſub ambitu ambitionis
ſue illas oplectēs ſuſcepit regnū
Fic⁹ eſt vir otemplatiu⁹ qui fecit
honores ʒ digtates eſſe trāſitori
as·Ne g° ꝑdat dulcedinē cōtem
plationis exeundo ad negocia tē
poralia omnē ꝑlatōnem fugit·
Vitis aūt eſt vir ſuccēſus carita-
te q̄ implicat⁹ tēporalib⁹ timet ꝑ
dere deuotionē·pietatē ꝑfectam·
amorē diuinū·ʒ ideo non vult re-
cipe regimē alioꝝ·Ramn⁹ qui đ
ſe emittit aculeos ʒ pūgit tāgen
tes ſe ambitioſus ē qui om̄s tor-
quet·acerbi⁹ cruciat·moleſti⁹ in-
quietat·ſubditos oburit incēdio
īfernali·vel rixatū aut ihoēſte cō
uerſationis om̄s ſpoliat ʒ nlli mi
ſeret᷑· Quīnto ē amicicie demo
nis ofirmatiua· Fuit quidaʒ Ro-
bertus noie qui ambitioſe viuēs
homagiū fecit diablo vt ipm ſub
limaret ad digtates terrenas ꝓ-
curāte diabolo·pͥo factus ē eps
remenſ·deide archieps rauēnē